

אייר התשע"ג

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

קדושת ישראל ומצות כיסוי הדם

לפרשת אחרי מות – קדושים (ע"פ שיעורו של הרב גור גלון)

דרך ארץ, ולכן כל הפרישות שיעשה האדם נכון להיות על הסוג שיש בו אפשרות שיקיימו אותו כל האומה ולא יקרה בו ביטול, אבל הפרישות שאי אפשר רק ליחיד ולא לאומה בכלל זה אינו בגדר השלימות והפרישות, ודברים כאלה הרחיקו חכמי ישראל, וזהו כוונת המדרש פרשה זו נאמרה בהקלה, והיינו כמ"ש כי הקדושה במותר לך יהיה מה ששיך בהקלה".

6. ויקרא י"ז, י"ג:

"וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יָצוּר צִיד חַיָּה אוֹ עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל, וְשָׁפַךְ אֶת דָּמּוֹ וְנִכְסְהוּ בְּעֶפְרָא".

7. דברים יב, כג-כה:

כג רק חֶזֶק, לְבַלְתִּי אֲכַל הַדָּם, כִּי הַדָּם, הוּא הַנֶּפֶשׁ ; וְלֹא-תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ, עִם-הַבֶּשֶׂר. כד לא, תֹאכְלוּ: עַל-הָאֲרֶז תִּשְׁפְּכוּ, כִּמֵּיִם. כה לא, תֹאכְלוּ--לְמַעַן יִיטַב לָךְ וּלְבִנְיָךְ אַחֲרָיִךְ, כִּי-תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה. כה לא, תֹאכְלוּ--לְמַעַן יִיטַב לָךְ וּלְבִנְיָךְ אַחֲרָיִךְ, כִּי-תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה.

8. ראב"ע (דברים י"ב כ"ה):

"למען ייטב לך – שלא יאכל נפש בהמה שתשבש נפשו ..

9. מורה נבוכים ח"ג פמ"ו, בתרגום הרב קפאח:

"דע כי הצאבה [כת עובדי עבודה-זרה] היה הדם אצלם טמא מאוד, ועם זאת היו אוכלים אותו בדמותם שהוא מזון השדים, וכאשר אכלו מי שאכלו כבר נתחבר עם השדים, ויבואו אליו ויודיעוהו העתידות כפי שמדמים ההמון מעניינות השדים, והיו שם אנשים שאכילת הדם קשה עליהם מפני שהוא דבר שטבע האדם קהה ממנו, ולפיכך היו שוחטים בעל חי ומקבצים דמו בכלי או בגומה ואוכלים בשר אותו הנשחט סביב אותו הדם, ומדמים בפעולה זו שהשדים אוכלים אותו הדם שהוא מזונם, והם אוכלים הבשר, ותושג הרעות, כיון שהכל אכלו על שלחן אחד בקבוצה אחת, ויבואו אליהם בדמיונם אותם השדים בחלום, ויודיעום נעלמות ויעזרו להם.... ולכן באה התורה, השלמה אצל יודעיה, לסלק את אלה החלאים המושרשים, ואסרה אכילת הדם,

1. ויקרא י"ט א':

"וידבר ה' אל משה לאמר **דבר אל כל עדת בני ישראל** ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם".

2. האלשייך:

"לומר לך שכל אחד ואחד מבני ישראל נדרש ומסוגל להגיע לקדושה".

3. הרב גלון:

המתגלה אל מול עינינו הוא שהקדושה היא איננה מעשים חריפים וקיצוניים הגורמים לאדם לפרוש מן החיים אלא להפך, הקדושה כוללת: בין אדם להוריו, בין אדם למקום, בין אדם לחברו, חוקי המסחר והכלכלה, חוקי עבודת האדמה וסדרי המשפט והדין. וממילא בעיני כל המתבונן מצטייר האיש הקדוש כאדם שקשור למשפחתו, לחבריו, למשפט ולכלכלה, ובכל נקודה ונקודה בחייו יש קדושה.

4. ברכות סג.:

"איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויים בה? בכל דרכך דעה והוא יישר אורחותיך".

5. רבי יונתן אייבשיץ:

"והנה הרמב"ן האריך בדרשת קדושים תהיו, קדש עצמך במותר לך. אמנם כבר פרשתי בזה כי להחמיר יותר מחוק התורה הוא אפשרות רחוקה, כי כבר כתב יוסיפון בן גוריון בספרו לרומיים, שהיו בבית שני אנשים שהיו שוכנים ביערות מתבודדים וממש לא אכלו רק פרי עצי יער והיו נזירים מכל עניני עולם וכדומה עד שהיו ממש נבדלים מעניני העולם וכדומה מכל הדברים עד שהיו ממש פורשים מכל חמדת העולם, אבל הפרושים לא נחו דעתם בהם כלל וכלל, כי העובד ה' השלם צריך להיות דבריו ועסקיו נוח לשמים ולבריות, ולא להפריע נימוס ישוב העולם וחברת בני אדם והנהגת מדינה, ואילו היו כולם נזירים כהנה לא נתקיים נימוס וסדר הטבע וכמעט יכלה העולם ויאבד קשר האומה ושאריותו בארץ כפי הטבע, וע"ז רמזו חז"ל (אבות פ"ב מ"ב) "יפה תורה עם

והחמירה באיסורו כדרך שעשתה באזהרה על עבודה זרה בדיוק... כי אכילתו הייתה מביאה למין מעבודה זרה והיא עבודת השדים. וטיהרה את הדם, ועשאתו מטהר מי שהוזה בו... ונעשת כל העבודה פיזורו שם לא קיבוצו, ואמר "ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר" ושם מתפזר... וציווה לפזר דם כל בהמה הנשחטת ואף על פי שאינה קרבן, אמר "על הארץ תשפכנו כמים". והזהיר מלהתקבץ סביבו ולאכול שם, ואמר "לא תאכלו על הדם".

וכיון שהתמידו במרים ונהו אחר המפורסם אשר חונכו עליו מאחוות השדים על ידי האכילה סביב הדם, ציווה יתעלה שלא יאכל בשר תאוה במדבר כלל, אלא יהיה הכל שלמים. וביאר לנו כי טעם הדבר כדי לפזר הדם על המזבח ולא יתקבצו סביבו, ואמר "למען אשר יביאו בני ישראל וגוי ולא יזבחו עוד את זבחיהם לשעירים" וגוי. אבל ישאר עניין החיה והעוף, לפי שאין קרבן מן החיה כלל ואין עוף קרב שלמים, ולכן ציווה יתעלה סמוך לכך, שכל חיה ועוף שבשרם מותר באכילה כאשר נשחטו מכסין דמן בעפר כדי שלא יתקהלו עליו לאכול סביבו. והנה נגמר העניין ושלמה המטרה להפר האחוה בין השוטים באמת ובין שדיהם".

10. בראשית ד, י-יא:

"מָה עֲשִׂיתָ? קוֹל דְּמֵי אֲחִיךָ צֶעְקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה! וְעַתָּה אָרוּר אֲתָה מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ לְקַחַת אֶת דְּמֵי אֲחִיךָ מִיָּדִי".

11. ויקרא ט"ז י"ד – ט"ז:

והקריב אהרן את פר החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את פר החטאת אשר לו ולקח מלא המחטה גחלי אש מעל המזבח מלפני יהוה ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת ונתן את הקטרת על האש לפני יהוה וכסה ענן הקטרת את הכפרת אשר על העדות ולא ימות ולקח מדם הפר והזה באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים מן הדם באצבעו ושחט את שעיר החטאת אשר לעם והביא את דמו אל מבית לפרכת ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר והזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם.